

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3507/2022. (XII. 20.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

1. Az Alkotmánybíróság a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 83/B. § (1) és (2) bekezdései, valamint a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény 11. § (1) bekezdése, továbbá a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 73/B. §-a alaptörvény-ellenességének és nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

2. Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.VII.45.159/2022/2. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Ebben kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 83/B. § (1) és (2) bekezdései, valamint a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Knymt.) 11. § (1) bekezdése, továbbá a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tny. vhr.) 73/B. §-a alaptörvény-ellenességét, és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt egyezménybe (a továbbiakban: Egyezmény) mint nemzetközi szerződésbe ütközését, és azokat az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.
- [2] Hivatkozott az Alaptörvény II. cikke, XII. cikke, XV. cikk (1) bekezdése és B) cikk (1) bekezdése, továbbá a XIII. cikk (1) bekezdése sérelmére. A panasz szerint az alperes közigazgatási eljárása és a bíróság által a közigazgatási határozat felülvizsgálata kapcsán lefolytatott eljárás során sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, ezen kívül az Egyezmény 6. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő jog, továbbá az alperes határozata sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1) bekezdését, valamint az Alaptörvény Q cikk (2) bekezdését is. Érvelt azzal is, hogy a kifogásolt szabályok az Egyezmény Első Kiegészítő Jegyzőkönyv 1. cikke és az Egyezmény 14. cikkébe ütköznek.
- [3] Alkotmányjogi panaszban kérte azt is, hogy az Alkotmánybíróság „a Kúria Kfv.VII.45.159/2022/2. számú végzésének – beleértve a Fővárosi Törvényszék 101.K.706.244/2021/11. számú ítéletét és az alperes Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság határozatát is – az Alaptörvény 24. cikk (3) bekezdés b) pontba ütközését állapítsa meg, és az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján semmisítse meg.”
- [4] Kérte, hogy az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszban leírt, „az Európai Unió Bírósága felé kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárás kapcsán megfogalmazott 10 db. kérdéskört érintően folytassa le a nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálatát az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 32. § (1) bekezdése alapján.”
- [5] A panasz a 11. oldalon utal arra, hogy a Kúria az indítványozó mint „felperes több ügyében is számos alkalommal állást foglalt a Khtv. 11. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Tny. 83. § (1) és (2) bekezdése alkalmazásáról (Mfv.III.10.254/2015/2., Mfv.III.10.255/2015/2., Mfv.III.10.193/2016/4., Mfv.III.10.672/2016/4., Mfv.III.10.911/2016/6. Mfv.III.10.135/2018/5., Mfv.III.10.261/2019/4. Mfv.III.10.285/2019/4., Mfv.III.10.288/2019/7.). [...]” Az Alkotmánybíróság elsőként a Kúria kezdeményezésére indult ügyben hozott 3061/2015. (IV. 10.) AB határozatban, ezt követően a különböző felperesek – köztük a jelen per felperese – által előterjesztett alkotmányjogi panaszok

alapján hozott 40/2012. (XII. 6.) AB határozatban, 3127/2015. (VII. 9.) AB határozatban, 3112/2016. (VI. 3.) AB határozatban, 3290/2017. (XI. 14.) AB végzésben, 3236/2019. (X. 11.) AB végzésben, 3183/2020. (V. 21.) AB végzésben, 3378/2020. (X. 22.) AB végzésben, 3037/2021. (II. 10.) AB végzésben, 3060/2021. (II. 19.) AB végzésben vizsgálta a fenti szabályok alaptörvény-ellenességével kapcsolatos kifogásokat. Tartalmazza azt is a panasz, hogy az indítványozó azt „az Alkotmánybíróság 3061/2015. (IV. 10.) AB határozatban, a 3112/2016. (VI. 3.) AB határozatban, a 3290/2017. (XI. 14.) AB végzésben, a 3236/2019. (X. 11.) AB végzésben, a 3127/2015. (VII. 9.) AB határozatban, a 40/2012. (XII. 6.) AB határozatban, a 3183/2020. (V. 21.) AB végzésben, az Alkotmánybíróság IV/1056-4/2019. számú elutasító határozatának, az Alkotmánybíróság IV/1790-6/2020. számon [3060/2021. (II. 19.) AB számon] hozott végzésében, valamint a Tny. 83/B. §-a alkotmányossága tárgyában hozott határozatának [19/B/2007. AB határozat] ismeretében” terjeszti elő, mivel meggyőződése, hogy az általa „jelen alkotmányjogi panaszomban felhozott érvekkel együttesen értékelve, a hivatkozott AB határozatokban elutasított indítványok is új megvilágításba kerülnek” (170-171. oldal).

- [6] 1.1. Az alkotmányjogi panasszal érintett ügyben az indítványozó szolgálati járandóságát 2021. május 1. napjától 2021. december 31. napjáig szüneteltette a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatósága (2021. június 24. napján kelt 110/287641/2021. iktatószámú határozat). A határozat ellen az indítványozó keresettel élt, keresetét a Fővárosi Törvényszék 2022. február 1-jén kelt 101.K. 706.244/2021/11. számú ítélete elutasította; az ügyben a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [7] 1.2. A panasz – a lényege szerint – a szolgálati nyugdíj szolgálati járandósággá való „lecsúsztatását”, a juttatás csökkenését, és a bizonyos esetben a folyósítása szüneteltetésének a szabályait, továbbá a jogalap nélkül felvett járandóság visszafizetésére kötelezést kifogásolja. Szolgálati nyugdíj szolgálati járandósággá való átalakításával, szüneteltetésével összefüggésben az Alkotmánybíróság több ügyben vizsgálódott.
- [8] Az indítványozó is több esetben alkotmányjogi panaszt nyújtott be az egyes, eltérő szüneteltetési időszakokra vonatkozó konkrét ügyeiben a bíróságok, végső soron a Kúria ítéleteivel vagy végzésével lezárt ügyekben alkalmazott egyes jogszabályok ellen.
- [9] Legutóbb a 3303/2022. (VI. 24.) AB végzés utasította vissza az indítványozónak a tartalma szerint a jelen panasszal alkotmányjogi szempontból lényegileg azonos alkotmányjogi panaszát (Indokolás [13]–[16]).
- [10] 1.3. A jelen ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz elintézésénél ezért azt kellett vizsgálni, hogy van-e a panaszban olyan érv, amely eltérő döntést indokol, akár az ítélt dolog, akár az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést (Abtv. 29. §) illetően. Az Alkotmánybíróság a panaszt a tartalma szerint bírálta el.
- [11] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A (2) bekezdés alapján a tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, ezek között a 26–27. § szerinti érintettséget, az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. A (3) bekezdés úgy szól, hogy a befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [12] Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [13] 3. A jelen ügyben az alkotmányjogi panaszban foglaltak alapján az állapítható meg, hogy a panaszban nem szerepel olyan új érv, amely a korábbiaktól eltérő alkotmánybíróági döntést indokolna a konkrét esetben, akár az ítélt dolog, akár az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést (Abtv. 29. §) illetően.
- [14] A panasz az Abtv. 24. § (3) bekezdése felhívás után – amely szerint nincs helye az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll eljárásának, ha az indítvány az Alkotmánybíróság által érdemben már elbírált jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés vizsgálatára irányul, és az indítványozó az Alaptörvénynek ugyanarra a rendelkezésre, illetve elvére (értékére), és azonos alkotmányos összefüggésre hivatkozva kéri az alaptörvény-ellenességet megállapítani (ítélt dolog), kivéve, ha az Alkotmánybíróság döntése óta a körülmények alapvetően megváltoztak – arra hivatkozik, hogy a panaszában egyértelműen rámutatott arra, hogy a jogalkotó az indítványozó által támadott jogszabályi rendelkezésekkel tulajdont von el, továbbá olyan, vele azonos „homogén csoportba

tartozó, szolgálati járandóságban részesülők (különösen: szolgálati járandóságban részesülő önkéntes művelői tartalékosok, továbbá az Európában (pl. Koszovóban), Észak-Amerikában, Közép-Amerikában, Dél-Amerikában, Afrikában. Ázsiában (kivéve India, Dél Korea), Ausztráliában, Új-Zélandon dolgozó szolgálati járandóságban részesülők, stb.) vonatkozó rendelkezések léptek hatályba, amelyek alapján a körülmények alapvetően megváltoztak az Alkotmánybíróság döntései óta” (lásd: panasz 171. oldalszámozást viselő lapja).

- [15] Tekintettel arra, hogy a 3303/2022. (VI. 24.) AB végzés óta a körülményekben változást a jelen alkotmányjogi panasz nem igazolt, és ilyen nem következett be, az Alkotmánybíróság – utalva a 3060/2021. (II. 19.) AB végzésben kifejtettekre és az ott ismertetett 3061/2015. (IV. 10.) AB határozatra, valamint a 3112/2016. (VI. 3.) AB határozatra, továbbá a 3236/2019. (X. 11.) AB végzésre, a 3183/2020. (V. 21.) AB végzésre, a 3378/2020. (X. 22.) AB végzésre, továbbá utalva a 3037/2021. (II. 10.) AB végzésre, a 3060/2021. (II. 19.) AB végzésre – a Tny. 83/B. § (1)–(2) bekezdését és a Knymt. 11. § (1) bekezdését illetően a jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt az Abtv. 31. § (1) bekezdése és az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján ítélt dolog miatt, míg a Tny. vhr. 73/B. §-a szabályait illetően az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételek hiánya miatt, az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének *a)* pontja alapján – alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés hiányában – utasította vissza. Az Alkotmánybíróság azonos okokból, továbbá azért is, mert az indítványban nincs az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *e)* pontjában előírt önálló indokolás a bírói döntés alaptörvény-ellenességére, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h)* pontja alapján visszautasította a Kúria végzése elleni indítványt is.
- [16] 4. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *f)* pontja alapján (nemzetközi szerződésbe ütközés vizsgálata) a jogszabályok vizsgálatát az indítványozók kezdeményezésére, illetve bármely eljárása során hivatalból végzi. Az eljárást az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kormány, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész, valamint az alapvető jogok biztosa indítványozhatja. A bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek nemzetközi szerződésbe ütközését észleli [Abtv. 32. § (2) bekezdés].
- [17] A nem a jogosulttól származó, jogszabály nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt az Alkotmánybíróság szintén visszautasította [Abtv. 55. § (4) bekezdés *b)* pont]. Az Alkotmánybíróság a panaszban foglaltak alapján a jelen esetben nem látott okot az Abtv. 32. § (1) bekezdése alkalmazására.

Budapest, 2022. december 6.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1427/2022.

• • •